

Bruxelles, 27 mai 2025
(OR. en)

9463/25

AG 74
POLGEN 56
FREMP 137
JAI 689
DISINFO 47
HYBRID 56
AUDIO 44
EDUC 187

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Destinatar: Delegațiile

Nr. doc. ant.: 8629/25

Subiect: Concluziile președinției privind consolidarea rezilienței democratice a UE

În urma reuniunii Consiliului (Afaceri Generale) din 27 mai 2025, se pune la dispoziția delegațiilor, în anexă, textul concluziilor președinției, care a fost susținut de 25 de delegații.

Concluzii privind consolidarea rezilienței democratice a UE

PREȘEDINȚIA CONSILIULUI UNIUNII EUROPENE,

1. AMINTEȘTE concluziile sale anterioare privind: contribuția educației și a formării la consolidarea valorilor europene comune și a cetățeniei democratice¹; reziliența democratică – protejarea proceselor electorale împotriva ingerințelor străine²; consolidarea și protejarea dezbaterilor democratice libere, deschise și în cunoștință de cauză³; aplicarea Cartei drepturilor fundamentale a UE: finanțare pentru promovarea, protejarea și asigurarea respectării drepturilor fundamentale⁴; rolul spațiului civic în protejarea și promovarea drepturilor fundamentale în UE⁵; memoria crimelor comise de regimurile totalitare în Europa⁶.
2. ESTE CONȘTIENȚĂ că peisajul geopolitic în continuă evoluție, inclusiv războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, supune la provocări serioase democrațiile noastre, fapt ce poate duce la agravarea fricțiunilor la nivelul societății, la polarizare, la radicalizare și la scăderea încrederii în instituții și alegeri.
3. SUBLINIAZĂ că democrația nu poate prospera fără libertatea de exprimare și că reziliența democratică trebuie să se bazeze pe statul de drept, pe drepturile fundamentale și pe valorile susținute de Uniunea Europeană, astfel cum sunt consacrate la articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană și în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. La rândul său, SUBLINIAZĂ că democrația, libertatea și egalitatea se consolidează reciproc; REAMINTEȘTE că respectarea acestor valori este o responsabilitate comună a instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, precum și a statelor membre.

1 15738/23
2 10119/24
3 10533/24
4 6878/25
5 7388/23
6 11268/11

4. SUBLINIAZĂ că instituțiile UE și statele membre au responsabilitatea comună de a promova și de a apăra statul de drept prin toate instrumentele disponibile, în conformitate cu tratatele. În acest context, RELIEFEAZĂ importanța integrării drepturilor fundamentale în toate politicile și inițiativele legislative ale UE, precum și în punerea în practică a legislației UE aplicabile.
5. ESTE CONȘTIENTĂ că întărirea rezilienței democratice este o piatră de temelie pentru apărarea securității Europei. Pentru a atinge acest obiectiv este nevoie de un discurs public liber și variat, de capacitatea de a recunoaște și de a contracara campaniile de acțiuni străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine (FIMI), inclusiv dezinformarea, îndeosebi acțiunile ce atacă valorile UE sau funcționarea democratică a instituțiilor, ordinea internațională bazată pe norme și manipularea ori falsificarea faptelor istorice în scopuri politice, precum și de eforturi susținute în următoarele domenii: sprijinirea unor mijloace de comunicare libere, independente și pluraliste, asigurarea unor alegeri libere și corecte, promovarea educației civice, consolidarea societății civile și apărarea statului de drept.
6. SUBLINIAZĂ că reziliența democratică la nivel local, regional, național și la nivelul Uniunii se consolidează reciproc, fiind nevoie de acțiuni cuprinzătoare și comune, în spiritul unei abordări la nivelul întregii administrații și al întregii societăți.
7. REAMINTEȘTE că, în ultimii ani, UE a depus eforturi importante pentru a consolida reziliența democratică, îndeosebi prin pachetul de măsuri privind apărarea democrației prezentat de Comisie în decembrie 2023 și întemeiat pe următoarele: Planul de acțiune pentru democrația europeană adoptat în 2020, setul de instrumente al UE pentru contracararea amenințărilor hibride, setul de instrumente privind FIMI, sistemul de alertă rapidă ca platformă securizată pentru schimbul de informații privind incidentele legate de FIMI, Codul de conduită privind dezinformarea, Regulamentul privind mecanismul de condiționalitate bazat pe statul de drept, Regulamentul privind piețele digitale, Regulamentul privind serviciile digitale, Regulamentul privind IA, Regulamentul european privind libertatea mass-mediei și Directiva anti-SLAPP. INVITĂ Comisia să asigure în mod proactiv respectarea acestor norme și să utilizeze instrumentele de care dispune, în special competențele sale de investigare și de sancționare în temeiul Regulamentului privind serviciile digitale, cu respectarea deplină a competențelor statelor membre.

8. ACCENTUEAZĂ că protejarea alegerilor libere și corecte împotriva oricăror ingerințe străine, inclusiv în domeniul informațiilor, din partea actorilor statali sau nestatali, precum și transparența alegerilor, sunt esențiale pentru democrații. În acest scop, SUBLINIAZĂ importanța utilizării eficiente și eficace a Rețelei europene de cooperare privind alegerile, respectând pe deplin rolul principal al autorităților naționale în apărarea integrității electorale în limitele competențelor lor respective.
9. SUBLINIAZĂ necesitatea de a asigura transparența alegerilor și, în acest sens, IA ACT de intrarea în vigoare și de viitoarea aplicare deplină a Regulamentului privind transparența și vizarea unui public-țintă în publicitatea politică și IA NOTĂ de recomandarea Comisiei de a promova alegeri libere, corecte și reziliente și de lucrările în curs privind transparența reprezentării intereselor în numele țărilor terțe, precum și privind statutul și finanțarea partidelor și fundațiilor politice europene.
10. SUBLINIAZĂ rolul esențial al mass-mediei libere, independente și pluraliste și importanța accesului la aceasta, având în vedere că oferă informații echilibrate și obiective pentru consolidarea democrațiilor noastre; totodată, EVIDENȚIAZĂ responsabilitățile respective ale industriei tehnologice, în special ale platformelor de comunicare socială, precum și ale guvernelor și ale altor părți interesate, pentru susținerea libertății de exprimare și a discursului democratic deschis în spațiul digital; ÎNCURAJEAZĂ statele membre, Comisia, autoritățile publice, societatea civilă și actorii privați să ia în considerare modalități pentru a sprijini în continuare inițiativa de verificare a informațiilor și proiectele mass-media independente la nivel european, cum ar fi platformele audiovizuale paneuropene, precum și jurnalismul de investigație, cu scopul de a asigura generarea de conținut produs în conformitate cu standardele jurnalistice și cu respectarea deplină a principiilor responsabilității editoriale, răspunderii și independenței.
11. ESTE CONȘTIENȚĂ că campaniile FIMI, inclusiv dezinformarea, au devenit o amenințare pentru democrație și statul de drept, cu precădere în contextul platformelor de comunicare socială. Incapacitatea de a aborda aceste riscuri poate amenința grav integritatea proceselor democratice și implicarea cetățenilor, prin subminarea încrederii populației în instituțiile și procedurile democratice.

12. De asemenea, ESTE CONȘTIENTĂ că o abordare integrată și multipartită este esențială pentru combaterea campaniilor FIMI, inclusiv a dezinformării, pentru a promova transparența și a promova educația digitală, cibernetică, informațională și mediatică, inclusiv în domeniul inteligenței artificiale (IA), ca parte a educației civice.
13. EVIDENȚIAZĂ, în acest sens, necesitatea de a continua eforturile de promovare și sprijinire a dispozițiilor privind educația în domeniul mass-mediei în temeiul Directivei serviciilor mass-media audiovizuale (DSMAV) și de a ține seama, după caz, de Orientările Comisiei din 2023 privind educația în domeniul mass-mediei. În acest context, SPRIJINĂ utilizarea responsabilă a IA, prevenind și atenuând generarea și diseminarea de conținut dăunător, inclusiv al celui creat cu ajutorul tehnologiilor *deep fake* și al direcționării bazate pe comportament, și promovând utilizarea transparentă a algoritmilor.
14. SUBLINIAZĂ că este important ca participarea cetățenilor la viața democratică să fie sprijinită și, în acest context, REAMINTEȘTE inițiativa cetățenească europeană, instrument utilizat frecvent de cetățenii UE pentru a participa direct la procesul democratic.
15. RELIEFEAZĂ că este important ca organizațiile societății civile să fie sprijinite în ceea ce privește promovarea și apărarea valorilor și drepturilor consacrate la articolul 2 din TUE și în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene; în acest context, IA NOTĂ de evaluarea la jumătatea perioadei, efectuată de Comisie și aflată în desfășurare, a Strategiei din 2020 privind aplicarea Cartei drepturilor fundamentale, cu ocazia aniversării a 25 de ani de existență a acesteia, și REAFIRMĂ importanța finalizării aderării Uniunii la Convenția europeană a drepturilor omului, în conformitate cu articolul 6 alineatul (2) din TUE.
16. EVIDENȚIAZĂ că asigurarea unei finanțări adecvate pentru organizațiile societății civile și pentru apărătorii drepturilor omului – care rămân un element esențial al sistemului de control și echilibru și contribuie la promovarea și apărarea valorilor Uniunii, inclusiv a statului de drept, a drepturilor fundamentale și a democrației – este esențială pentru construirea și menținerea unei societăți în care predomină valorile Uniunii; ESTE CONȘTIENTĂ de necesitatea de a asigura transparența și asumarea răspunderii în practicile de finanțare.

17. SUBLINIAZĂ importanța organizațiilor societății civile pentru apărarea democrației și a statului de drept, în special prin monitorizarea respectării drepturilor și libertăților cetățenilor, prin controlul acțiunilor actorilor statali, prin atragerea atenției populației asupra cazurilor de încălcare a legii și prin promovarea intereselor și punctelor de vedere ale persoanelor care aparțin minorităților sau grupurilor subreprezentate și ale persoanelor celor mai vulnerabile.
18. EVIDENȚIAZĂ importanța unei implicări continue și active într-un dialog deschis și transparent cu organizațiile societății civile și cu apărătorii drepturilor omului, ținând seama de expertiza acestora în procesul de elaborare a politicilor, precum și importanța sprijinirii organizațiilor societății civile în ceea ce privește examinarea și abordarea aspectelor legate de drepturile fundamentale, consolidarea participării cetățenilor la procesele de luare a deciziilor și consolidarea rezilienței democratice, inclusiv „la firul ierbii”.
19. ESTE CONȘTIENȚĂ că, pe baza Regulamentului financiar, atunci când execută finanțarea din partea Uniunii și bugetul UE, statele membre și Comisia au responsabilitatea de a asigura respectarea Cartei în conformitate cu articolul 51 din aceasta și de a respecta valorile Uniunii consacrate la articolul 2 din TUE care sunt relevante pentru execuția bugetului.
20. REAMINTEȘTE că este indispensabil să se combată corupția pentru a se putea consolida reziliența democratică a UE și INVITĂ instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii, precum și statele membre, să își intensifice eforturile de combatere a corupției.
21. AMINTEȘTE că prezentele concluzii ale Consiliului nu aduc atingere negocierilor privind cadrul financiar multianual post-2027; SUBLINIAZĂ necesitatea de a indica măsurile menite să consolideze reziliența democratică și de a asigura finanțarea adecvată din partea UE pentru a sprijini astfel de măsuri.

22. INVITĂ Comisia și Înaltul Reprezentant ca în limitele mandatelor lor respective și cu respectarea deplină a competențelor statelor membre să își intensifice acțiunile de protejare a integrității informațiilor și de combatere a campaniilor FIMI, inclusiv a dezinformării, în special atunci când acestea vizează securitatea și valorile UE sau funcționarea democratică a instituțiilor, subminând statul de drept, ordinea internațională bazată pe norme sau manipulând și falsificând fapte istorice. Din aceste acțiuni ar trebui să facă parte și comunicarea strategică, contactele diplomatice cu partenerii și abordarea constructivă a unor noi parteneriate pentru a promova valorile UE.
23. INVITĂ Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă să analizeze modalitățile prin care pot fi reunite în mod sistematic toate părțile interesate relevante, inclusiv statele membre, instituțiile UE, societatea civilă, cercetătorii, mediul academic, entitățile private și alți experți relevanți din diferite domenii, pentru a face schimb de bune practici și a oferi orientări strategice cu privire la politicile legate de reziliența democratică, valorificând în mod optim eforturile existente și respectând în mod corespunzător competențele statelor membre.
24. INVITĂ Comisia să preia inițiativa, împreună cu statele membre, pentru a promova memoria istorică europeană în toată Europa, inclusiv prin întocmirea unui raport pe această temă, care să fie examinat de Consiliu la începutul anului 2027. În acest context, RECUNOAȘTE progresele înregistrate de Platforma memoriei și conștiinței europene cu privire la crearea la Bruxelles a unui memorial paneuropean dedicat victimelor regimurilor totalitare din secolul XX și REAMINTEȘTE valoarea unei abordări coordonate prin valorificarea optimă a tuturor structurilor și entităților existente la nivel național și la nivelul UE, precum Platforma memoriei și conștiinței europene.
25. SUBLINIAZĂ necesitatea de a lua în considerare în continuare modalități de consolidare a rezilienței, a pregătirii, a prevenirii crizelor și a capacității de răspuns într-un mod coerent pentru a răspunde în mod eficace la crizele și amenințările emergente, ca de pildă dezastrele legate de climă și perturbările tehnice de mare amploare, precum și pentru a le preîntâmpina; în acest context, IA NOTĂ de comunicarea comună privind o strategie a UE privind o Uniune a pregătirii pentru ca UE să fie pregătită să își apere cetățenii și principalele funcții ale societății care sunt esențiale pentru democrație și pentru viața de zi cu zi.

26. În acest context, SUBLINIAZĂ că ar trebui să se țină seama de capacitățile de pregătire și de răspuns în situații de criză în cadrele de reziliență democratică, pentru a aborda pericolele reprezentate de răspândirea dezinformării în timpul situațiilor de urgență sistemice și pentru a garanta că cadrele de răspuns în situații de urgență contribuie în mod eficace la răspândirea informațiilor bazate pe fapte, respectând în același timp dreptul la libertatea de exprimare și accesul la informații.
 27. INVITĂ Comisia să țină seama de aceste aspecte în viitoarea sa inițiativă privind scutul european pentru democrație.
 28. SE ANGAJEAZĂ să revină în mod constant la subiectul consolidării rezilienței democratice a UE.
-